

**Tết đến,
chúc những gì
cho nhau?**

**Lm Đỗ Xuân
Quế O.P.**

Giao Thừa là giờ phút quan trọng đối với người Việt Nam. Đây là lúc trời đất giao hòa, giờ phút linh thiêng để con cháu nhớ đến tổ tiên, ông bà, cha mẹ. Vắng mặt lúc giao thừa trong gia đình là điều không may, thậm chí còn được coi như một nỗi bất hạnh. Bài hát Đêm Đông của nhạc sĩ Nguyễn Văn Thương cho thấy nỗi lòng của người “cô lữ đêm đông không nhà”. Tâm sự của người cô lữ này có thể áp dụng cho trường hợp người “không nhà” trong đêm Giao Thừa.

Đêm Giao Thừa, thường người ta chưa chúc gì cho nhau, phải đợi đến sáng Mồng Một, gọi là Minh Niên đón mừng Tân Niên, mới chào chúc. Người Việt Nam không thiếu những câu chúc ví von trong ba ngày Tết, nào là “Vạn Sự như ý, bình an mạnh khỏe, làm ăn phát tài, thăng quan tiến chức, tai qua nạn khỏi, thuận buồm xuôi gió v.v... và nhiều câu khác nữa hợp với cảnh đời từng người một.

Người công giáo còn đi lễ trước lúc Giao Thừa. Lễ này là lễ đặc biệt để cầu bình an và hạnh phúc. Trong lễ có những bài Sách Thánh nói về phúc lành và lời cầu bình an. Đức Chúa bảo ông Mô-sê nói với ông A-ha-ron và các con của ông này rằng khi chúc lành cho con cái Ít-ra-en hãy nói như thế này : *“Nguyện Đức Chúa chúc lành và gìn giữ anh em. Nguyện Đức Chúa tươi nét mặt nhìn đến anh em và đủ lòng thương anh em. Nguyện Đức Chúa ghé mắt nhìn anh và ban bình an cho anh em”*.

Những câu này chứng tỏ bình an là một ân huệ, phải cầu, phải xin mới được. Xin Chúa chúc lành và gìn giữ chúng ta. Có được Chúa chúc lành và gìn giữ, chúng ta mới được bình an. Chúa chúc lành là Người ban ơn, Chúa gìn giữ là Người bảo vệ, rồi Chúa tươi nét mặt nhìn đến và đủ lòng thương là Người hài lòng vì đời sống ngay thẳng của chúng ta.

Như vậy, bình an là một đoạn đường qua hai giai đoạn : giai đoạn thứ nhất là được Chúa chúc lành và gìn giữ ; giai đoạn thứ hai là được Chúa ghé mắt nhìn và ban bình an. Người Roma có câu : *“Nếu bạn muốn hòa bình thì hãy chuẩn bị chiến tranh”* (Si vis pacem, prepara

bellum). Câu này áp dụng vào đời thường thì có nghĩa là phấn đấu chống lại những nghịch cảnh làm xáo trộn mọi sự trong tâm hồn.

Chuyển sang địa hạt tâm linh, chuẩn bị chiến tranh ở đây có nghĩa là tạo điều kiện để sống bình an. Thánh Âu- tinh đã tạo điều kiện cho chúng ta đón nhận và sống bình an trong câu định nghĩa chí lý về bình an như sau : *“Bình an là yên hàn trong trật tự.”* (Pax tranquillitas ordinis). Khi có sự yên hàn trong trật tự bên trong cũng như bên ngoài giữa ta với Thiên Chúa, giữa ta với tha nhân và ta với ta thì lúc đó có bình an. Trật tự giữa ta với Chúa là khi chúng ta ở trong tình trạng ơn nghĩa, trật tự giữa chúng ta với tha nhân là khi chúng ta giữ đức công bình và thực thi bác ái, còn trật tự giữa ta với ta là khi chúng ta điều khiển được mình, không buông mình theo những dục vọng bất chính hay sống một cuộc đời vô tổ chức, không định hướng, không lý tưởng. Khi làm như thế là chúng ta thiết lập được sự yên hàn trong trật tự, là được bình an.

Bài sách Dân Số nói về sự bình an thì bài Tin Mừng nói về các mối phúc thật. Ai cũng muốn hạnh phúc và nói đến hạnh phúc là người ta nghĩ ngay đến những điều thông thường trong đời sống mỗi ngày, như lắm tiền, có danh vọng, địa vị, bình an mạnh khỏe, yêu đương thắm v.v... Còn hạnh phúc thật thì thường bị coi là xa vời, không thiết thực. Thật vậy. Có ai cho nghèo là hạnh phúc đâu. Chỉ thấy nghèo là khổ, bị người ta xem thường và thiếu thốn trăm bề. Cũng chẳng mấy ai cho khổ là phúc. Thế mà Đức Giê-su lại dạy rằng những người phải khổ là có phúc. Mồ côi, mất nhà cửa, mất công ăn việc làm, bị lường gạt, buôn thua bán lỗ, bị tình phụ hay thất là những người sầu khổ. Nhưng người sầu khổ Chúa muốn nói đến ở đây không phải là những người đó mà là những người buồn phiền hối hận, than khóc vì những tội lỗi của mình. Họ buồn vì thấy mình bất trung, muốn sống ngay lành mà không được vì bị đam mê dục vọng ngăn cản. Họ thấy mình thiếu nghị lực và sức sống thiêng liêng nên lo buồn sầu khổ.

Ngoài ra, Chúa còn cho những người hiền lành, khao khát sự công chính, biết thương xót người, có lòng trong sạch, biết kiến tạo bình an là có phúc. Như thế hiểu được. Nhưng còn những người bị tù đầy, bị bách hại vì sự công chính mà được cho là có phúc thì thật khó hiểu. Có chăng họ được người đời kính nể và ca ngợi vì sự can đảm và nghĩa khí của họ. Nhưng sự công chính ở đây có ý hiểu về lòng tin kiên định vào đạo của mình, vì chính đạo như trường hợp các thánh đạo.

Trong lễ Giao Thừa, phụng vụ đưa ra hai bài sách thánh để nói về hạnh phúc, vì Tết là dịp người ta chúc phúc cho nhau. Hai bài sách này giúp chúng ta hiểu được phần nào Tám Mối Phúc Thật của Chúa và hiểu được thế nào là bình an đích thật, để sang Năm Mới chúng ta đón nhận được sự bình an và các mối phúc này.

Như vậy, ngoài những lời chúc quen thuộc trong lễ Tết, người công giáo còn phải cầu xin theo ý hướng các bài Sách Thánh trong lễ Giao Thừa, để xin Chúa biến đổi những lời chúc thành hiện thực với điều kiện là chúng ta tin vững vàng vào Thiên Chúa là Đấng quyền năng và giàu tình thương, sẽ hiện thực hóa những lời chúc, nếu hợp ý Người và có ích cho chúng ta.

Lm Đỗ Xuân Quế O.P.

